

4. Za mestno skupino: Celje, Žavec, Vojuik, Konjice, Vitanje, Soštanj, Gornjigrad, Ljubno, Mozirje, Vransko, Laško, Smarje, Rogatec, Sevnica, Kozje in Brežice g. **dr. Josip Sernek**, deželni poslanec, načelnik okrajnemu zastopu celjskemu, advokat.
5. Za mestno skupino: Maribor, Ptuj, Slov. Bistrica, Slov. Gradec, Muta, Vozenica, Marenberg, sv. Lenart, Ljutomer, Ormož in Središče gospod **dr. Ivan Dečko**, deželni poslanec, odbornik okrajnega zastopa.

Po sklepu shoda zaupnih mož v Mariboru, dne 8. februarija 1891.

Odbor Slovenskega društva.

Vse za vero, dom, cesarja.

Kdo je kriv, da so nam nemčurji na naših tleh gospodarji?

Od Ščavnice, 20. januarija 1891.

(Konec.)

Pred, recimo, 30. leti ni bilo po mestih toliko obrtnikov, mnogo manj trgovcev, žganjarjev itd., a med temi, posebno pa med trgovci ni bilo slišati, da se kje v mestu nahaja naroden, po deželi jih pa tudi ni bilo toliko, kakor danes, zato je nosil kmet na trg, vse v mesto, a kar je spečal denarja, razdelil je med trgovce, kateri niso pri tem nikoli pozabili kmetu blago računati, kakor je to njim najbolj kazalo.

Ne pa samo trgovci, tudi žganjarji, oštirji, drugi obrtniki, znali so ceniti kmetov denar, ki je s časom njim pomogel do današnje veljave. Kakor pravim, narodnega trgovca, gostilničarja in družega obrtnika ni bilo lahko najti nam prijaznega, toraj morali smo blago še tedaj kupiti pri onih, kateri so imeli na prodaj, dela naročevati pri onih, ki so se z njim pečali, tudi v gostilno iti tje, kjer so točili, seveda tudi za denar itd. Oj pa so nam ti danes hvaležni ter se radi spominjajo, da so jih Slovenci opomogli? Kaj še! Ravno ti nas grozno sovražijo. Dandanes je v vsakem mestu, trgu in kraju narodnih trgovcev, gostilničarjev in drugih obrtnikov najti, čemu še li torej naše nasprotnike dalje podpirati? Nikoli ne! Kupujmo v novem času vselej pri poštenih domačih trgovcih, obiskujmo, kedar je treba, poštene slov. gostilne, sploh pa podpirajmo le edino narodne obrtnike, zagotovim, da za dve leti ne bode nobeden nemčur, ki je dozdej grizel naš kruh, rogovilil čez Slovence, ako ga bo sploh volja še tukaj glad in lenobo pasti! V tem morali bi se od naših bratov Čehov učiti, tam so vže sprevideli, da si nakapajo sami s tem gorjé, ako podpirajo nasprotnike ter so jih popoluoma prezrli. Tam ne gre Slovan k nemčurju kupovat, ako še je tako po ceni in s tem so se odkrižali nemčurskega jarma. Podpira-li nas nemčur?

Še eno besedo naj mi bode dovoljeno spregovoriti, namreč: Pri volitvah, bodi-si katera koli, nosijo radi tudi nemčurski odvetniki zvonec, da vejo njega nemške ovčice, kam naj jo za njimi mahnejo. Da se pa omaja njih veljava vsaj med nami, treba nam je, da se vstrajno držimo tudi pri njih gesla: „Svoji k svojim“ ter naj vsak slov. bralcev misli na to, ako ima kaj opraviti pri odvetniku, naj gre k narodnemu, a nikoli k nemčurju. Jaz imam v tem izkušnje in zato prosim vse bralce, da tudi svoje okoličane podučijo, kako nevarno je ter nam grozno pogubno podpirati naše nasprotnike. Ako se moja želja vresniči, smemo upati, da bodemo v par letih mi lastni gospodarji na naših tleh, ter se nam ne bode treba bati nemčurskega nasilstva in sitnobe. Toraj držimo se gesla odslej mnogo trdnjeje kot doslej: „Svoji k svojim!“

Moravski.

Gospodarske stvari.

Jabolčnica.

Spisal Fr. Matjašič.

(Konec.)

Za prešanje volijo po eno tretjino sladkih ali na pol sladkih in po dve tretjini trpkih (grenkih) jabolk, ker te vrste imajo največ cukra in tudi čreslovine, katere surovine so za napravo dobrega in trpežnega sadnega vina potrebne. Če primanjkuje trpkih jabolk, more se mesto njih sladkim jabolkom primešati tudi trpkih hrušek.

Kakor drobnojagodnato grozdje navadno daje najboljše vino, tako daje drobni sad tudi navadno najboljše sadno vino, zato, ker se fine aromatične snovi teh sadežev nahajajo pod sadno lupino in ima vsled tega drobni sad več od teh snovi, kakor debeli, veliki sad. Ker pa ravno te aromatične snovi delajo jabolčnico okusno, dobro, ter je od močnejega ali slabejega aromatičnega okusa odvisna tudi vrednost in cena te pijače, zato je lahko umemo, zakaj

Francozi ravno gori imenovane vrste sadu dajejo prednost pri uporabi za vino! Dosti česlovine, o katerej smo zgoraj rekli, da je potrebna trpežnemu vinu, ima pa navadno pozno sadje.

Na te lastnosti treba je tedaj vže pri sajenju drevja gledati, ter izbirati vrste in sorte, ki gledé sadú morejo tudi zadostiti zahtevam, katere gledé njih porabe do njih stavimo. Razun tega mora se pa pri sajenju drevja skrbeti tudi za to, da se pomnožujejo le sorte, katere pridno rodijo, ter so pa poleg tega tudi trdne proti vremenskim in zimskim neugodnostim, ter rastlinskim in živalskim škodljivcem.

Prejšnje čase so tudi na Francoskem sadje tolkli, bodi-si, kakor pri nas, s kiji, ali pa v preprostih stopah, katere je gonila vprežna živina. Dandanes tam sadje drobijo večidel le s posebej za to napravljenimi stroji. Preše so jim prej služile tudi enake, kakor so pri nas v rabi; novejši čas pa se poslužujejo boljé železnih preš, ker te trop boljé iztisnejo. Kot posodo za izprešan mošt rabijo blizo enako velike sode, kakor so naši štrtinjaki.

Da se doseže trpežna jabolčnica, treba je, da mošt hitro odvreje, treba tedaj skrbeti za primerno toploto v kleti, v kateri imamo mošt.

Najprimernejša je toplota od 12—18 stopinj po Celsiusu. Kakor hitro je prvo viharno vrenje minolo, in se je mošt nekoliko izčistil, moramo ga pretočiti. Na drožah jabolčnica ne ostane zdrava, ter dobi neprijeten okus. Tudi vlažen zrak ji bojda škoduje. Zategadel je najbolje, jabolčnico s pumpo, ali kjer te ni, s cevjo od kavčuka pretakati.

Sejmovi. Dne 14. februvarija v Račah, na Ponikvi, v Brežicah, v Sevnici, v Žalci in v Vuzenicah. Dne 16. februvarija v Bučah, v Marenbergu in v Podplatu. Dne 17. februvarija v Ljutomeru. Dne 18. februvarija v Imenem.

Dopisi.

Iz Maribora. (Velik shod) zaupnih mož slovenskih vršil je se tukaj dne 8. t. m. tako, da smemo Slovenci prav zadovoljni biti. Odbor političnega „Slovenskega društva“ razposlal je nad 100 vabil. Došlo je nad 60 mož, a pismeno najavilo svoje nasvete zastran kandidatov za državni zbor 38, to pa iz vseh okrajev južnoštajarskih. Za Celjsko in Ptujsko kmetško skupino zlagali so se vsi dopisi in vsi došli možje za dosedanja tamošnja poslanca. Vsléd tega bila sta jednoglasno kot kandidata proglašena g. Miha Vošnjak in č. g. dr. Gregorec, ki sta kandidaturo tudi vzprejela. Z ozirom na kmetško skupino mariborsko nasvetovanih je bilo več gospodov, največ glasov bilo je za sedanjega deželnega poslanca g. Franca Robiča, za

g. dr. Dečka in za preč. g. kanonika dr. Križaniča, za slednjega zlasti iz Slovenjegraškega in Marenberškega okraja. Od p. n. gospoda barona Goedelna je došlo pismo, v katerem se on z ozirom na oslabiljeno svoje zdravje odpoveda odločno vsakej kandidaturi ter se zahvaljuje Slovincem za dosedaj mu skazovano zaupanje. Zbrani naročijo predniku, da najavi g. baronu pismeno zahvalo za vse, kar je Slovincem na korist deloval in podpiral. G. dr. Dečko je izjavil, da sedaj ne more za državni zbor prevzeti nobene kandidature. Jednako izrazil je se tudi preč. g. dr. Križanič ter se zahvalil za izraženo mu zaupanje ter izrecno prosil, vse glase oddati za g. Robiča, kateri v tej veliki volilni skupini najležeje zmaga in uživa zaupanje ne samo pri kmetovalcih in učiteljih, ampak tudi pri čast duhovščini, katera ga pozna in čisla kot značajnega moža. Živahno odobravanje sledilo je tem krepkim in odločilnim besedam. Ko je zatem še g. Robič izjavil, da hoče tudi kot državni poslanec z drugimi slovenskimi poslanci vzajemno postopati, vselej v smislu prelepega gesla: vse za vero, dom, cesarja, bili so vsi prepričani, da smo naši pravega naslednika g. baronu Goedelnu in je torej g. Franc Robič bil vsprejet kot kandidat jednoglasno in z burnimi živio-klici. Za mestni skupini smo po živahnih razgovorih naprosili, da g. dr. Ivan Dečko kandiduje v Mariboru itd., g. dr. Serbec pa v Celji itd. s pristréno željo, da jima vsi dotični slovenski volilci dajo svoje glase!

Od sv. Križa poleg Slatine. (Katoliško politično društvo) priredilo je pri svojem letnem zborovanju veselico, katera se je res sijajno obnesla. Ne malo pripomogel je k temu naš nekdanji in brez dvoma tudi prihodnji državni poslanec dr. L. Gregorec, kateri je s svojim pohodom privabil obilno ljudstva iz večih župnij. V svojem govoru razpravljal je načrt, po katerem hoče delovati v državni zbornici. „Vse za vero, dom, cesarja“, to so bile glavne točke njegovega programa, katere je prav po domače, temeljito in navdušeno razvijal gospod govornik. Govor se je končal s trikratnim živioklicem na svitlega cesarja. Med veselico je razveseljeval občinstvo posebno pevski mešani zbor s svojim divnim petjem ter tudi žel vsestransko pohvalo. Dolgo v noč smo se po bratovsko razveseljevali in našemu kmetu pač ne bo žal, da se je v tako obilnem številu vdeležil te veselice. Domačinom iz celega okraja pridružil se je tudi lepo število vrlih bratov Hrvatov, za kar jim izrekam tem potom javno pohvalo.

Iz Kamnice. (Volitve) so pred durmi. Koga naj volimo? Tistega vže ne, katerega vam vsiljujejo nemškutarji, in te dobro poznate ter vam ni treba praviti njih imen. Pa saj